

RAADSVOORSTEL:

2009-2010

Ons kenmerk: OS 09.2090390

Registratienummer : GR 09.

Ingekomen op :

Onderwerp: Overdracht bestuurlijke taken Openbaar Onderwijs

Groningen,

Aan de raad,

Inleiding.

Met de vaststelling van het voorstel "Openbare scholen in de stad op eigen benen" heeft uw raad op 24 september 2008 ingestemd met het voornemen tot de verzelfstandiging op 1 januari 2010 van het openbaar onderwijs in Groningen. Op 6 januari 2009 heeft ons college het "Projectplan verzelfstandiging" dat moest leiden tot de definitieve overdracht van het bevoegd gezag aan een op te richten stichting, vastgesteld. In het afgelopen jaar is door de daartoe ingerichte projectorganisatie hard gewerkt aan de ontvlechting van het openbaar onderwijs uit de gemeentelijke organisatie en aan de inrichting van de nieuwe organisatie. Over de voortgang van de ontwikkelingen en de door uw raad gewenste betrokkenheid van het onderwijsveld bent u, onder andere via de raadsbrieven, regelmatig geïnformeerd.

Aan de orde is nu besluitvorming over de formele overdracht van de instandhouding van alle onder het bevoegd gezag van de gemeente ressorterende openbare scholen voor primair onderwijs en openbare scholen voor voortgezet onderwijs aan de stichting "Openbaar Onderwijs Groep Groningen", een en ander met inachtneming van de artikelen 48 WPO, 51, WEC en 42b WVO.

Na besluitvorming door uw raad kan formele overdracht middels een notariële akte plaatsvinden.

De concept-akte van overdracht ligt op de gebruikelijke wijze ter inzage.

Proces tot nu toe.

In het door ons vastgestelde handboek Governance zijn de contouren van de nieuwe organisatie vastgelegd. Dit handboek is in twee delen op 11 maart 2009 (hoofdstuk 1, 2 en 3) en op 19 mei 2009 (hoofdstuk 4,5 en 6) besproken in uw raadscommissie Onderwijs en Welzijn. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraden hebben ingestemd met de inhoud van het handboek.

Op 25 maart 2009 heeft uw raad conform de wettelijke voorschriften de in het handboek opgenomen statuten van de op te richten stichting vastgesteld (en een administratieve wijziging daarvan op 28 oktober 2009). Niet alleen de statuten van de stichting en de formele structuur van de organisatie zijn in het handboek opgenomen;

ook de interne besluitvormingsprocessen, bijbehorende rollen en verantwoordelijkheden, de inrichting van het stafbureau, de rechtsbescherming, evenals de positie van de gemeente na verzelfstandiging hebben een plaats gekregen. Daarbij is rekening gehouden met de door uw raad bij de behandeling van het voorstel "Openbare scholen in de stad op eigen benen" uitgesproken specifieke wensen. Op 28 oktober 2009 heeft uw raad besloten tot oprichting van de stichting "Openbaar Onderwijs Groep Groningen" en heeft u mevrouw M. Schreur benoemd tot voorzitter van het College van Bestuur en de heer R. Nijnbanning tot lid van het College van Bestuur. In de raadsvergadering van 25 november 2009 heeft u zich conform de wettelijke voorschriften uitgesproken over de begroting 2010 van de stichting. Voor de benoeming van de leden van de Raad van Toezicht doen wij u separaat een voorstel.

Specifieke aandachtspunten.

Bij de behandeling van het raadsvoorstel "Openbare scholen in de stad op eigen benen" is specifieke aandacht gevraagd voor de uitwerking van een drietal aspecten:

- personeel;
- huisvesting;
- financiën.

Op de uitwerking van die aspecten gaan we hierna nader in.

Personeel.

De verzelfstandiging van het openbaar onderwijs heeft gevolgen voor het personeel van de Werkmaatschappij Openbaar Onderwijs (bijna 28 fte) en een aantal onderdelen van de dienst OCSW (bijna 5 fte). Dat betekent dat sprake is van een reorganisatie. Op deze reorganisatie en op het personeel met een aanstelling volgens de Arbeidsvoorwaardenregeling gemeente Groningen is de Sociale Leidraad van onze gemeente van toepassing, evenals het principe, dat gedwongen ontslagen dienen te worden voorkomen. Op 30 juni 2009 heeft ons college het Functieboek van de stichting vastgesteld. Op basis van de Sociale Leidraad is vervolgens door ons college op 13 oktober 2009 het Uitvoeringsplan vastgesteld en met de Ondernemingsraad van de dienst OCSW is op 6 oktober 2009 overeenstemming bereikt, onder de voorwaarde dat een goed Sociaal Statuut tot stand zou komen. Over het Sociaal Statuut is op 19 november 2009 overeenstemming bereikt met het Georganiseerd Overleg. Direct na de vaststelling van het Sociaal Statuut is de zogenoemde plaatsingsprocedure voor de medewerkers in werking gezet en zijn stappen gezet om de resterende vacatures in het staforgaan van de stichting in te vullen. Daarbij wordt eerst voorrang gegeven aan medewerkers van de dienst OCSW en daarna aan medewerkers van de overige gemeentelijke organisatieonderdelen. Dit traject is nog in volle gang. Er zullen geen gedwongen ontslagen plaatsvinden en naar het zich laat aanzien zullen zich geen personele fricties voordoen.

Huisvesting.

Rond de huisvesting speelt een drietal zaken:

1. Het gegeven dat uw raad het juridisch eigendom van de onderwijsaccommodaties wil behouden.
2. Het gegeven dat uw raad heeft gekozen voor een dienstverleningsovereenkomst tussen de stichting en de afdeling accommodatieplanning en

vastgoed van de dienst OCSW voor het uitvoeren van een aantal huisvestings-taken.

3. Het gegeven dat uw raad streeft naar zo snel mogelijk huisvesten van het staforgaan van de stichting in een nieuw onderkomen, maar dat mede afhankelijk heeft gesteld van het vinden van een nieuwe huurder voor de bestaande locatie.

Ad 1.

In de concept-notariële overdrachtsakte is rekening gehouden met dit gegeven. Het gebruiksrecht van alle binnen de gemeentegrenzen liggende onderwijsgebouwen wordt voor onbepaalde tijd overgedragen aan de stichting.

De onderwijsgebouwen binnen de gemeentegrenzen zijn naar hun aard onderverdeeld in categorieën, te weten:

1. locaties waarvan de gemeente Groningen juridisch en economisch eigenaar is, maar waarvoor het schoolbestuur voor wat betreft het beheer de eigenaarsrol vervult;
2. locaties waarvan de gemeente Groningen juridisch en economisch eigenaar is en waarvoor de gemeente voor wat betreft het beheer ook de eigenaarsrol vervult (bijvoorbeeld Vensterscholen).

Op deze categorieën zijn verschillende gebruiksovereenkomsten van toepassing, die als bijlage bij de notariële akte zullen worden gevoegd. De regelingen voor exploitatie en beheer van de categorie 2 gebouwen zullen in 2010 geëvalueerd worden.

Voor wat betreft de gebouwen buiten de gemeentegrenzen (Haren en Tynaarlo) wordt conform de van toepassing zijnde wetgeving het juridisch eigendom overgedragen aan de stichting en blijft het economisch eigendom aan de gemeente van vestiging.

Ad 2.

In de concept notariële overdrachtsakte is opgenomen dat de stichting de afdeling accommodatieplanning en vastgoed van de dienst OCSW gedurende een periode van 5 jaar zal beschouwen als preferred partner. Daartoe is een dienstverlenings-overeenkomst opgesteld die een werkingsduur heeft van 5 jaar en waarvan de werking jaarlijks geëvalueerd zal worden. Onderdeel van de dienstverleningsovereenkomst is, dat de wijze van uitvoering nader is vastgelegd in een Service Level Agreement, waarin de verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer, de prijsstelling en het niveau van de uitvoering helder zijn vastgelegd. De prijsstelling is ten opzichte van de huidige situatie, rekening houdend met indexering, op basis van marktconforme tarieven, budgettair neutraal vastgesteld en zal na het eerste jaar geëvalueerd worden op basis van de urenregistratie en het gewenste niveau van de uitvoering. De uit te voeren werkzaamheden hebben betrekking op:

- nieuwbouw, verbouw en aanpassingen;
- planmatig onderhoud;
- incidenteel en klachtenonderhoud.

Het overleg met de gemeente in de rol van lokale overheid wordt gevoerd door de stichting zelf.

De dienstverleningsovereenkomst met de bijbehorende stukken wordt als bijlage bij de overdrachtsakte opgenomen.

Ad 3.

Er is ondanks de daartoe verrichte inspanningen op dit moment nog geen nieuwe huurder voor de huidige locatie van de Werkmaatschappij Openbaar Onderwijs gevonden. Dat betekent dat het staforgaan van de stichting na 1 januari 2010 vooralsnog gehuisvest zal blijven in het gebouw van de dienst OCSW. Alle mogelijkheden worden ingezet om te zorgen dat het staforgaan zo spoedig mogelijk ondergebracht kan worden in een andere huisvesting. Tot die tijd zullen binnen de huidige accommodatie stappen ondernomen worden om de stichting daarin optimaal te huisvesten en een herkenbaar eigen gezicht te geven, waarbij de werkplekkosten gelijk zullen blijven. De stichting blijft waar mogelijk daartoe de faciliteiten van de dienst gebruiken. In de concept-notariële overdrachtsakte is opgenomen dat de dienst OCSW een opzegtermijn van zes maanden heeft. Deze termijn is nodig om alle noodzakelijke ontkoppelingen verantwoord te kunnen regelen. Voor een eventuele nieuwe huisvesting is inmiddels een programma van eisen opgesteld.

Opgemerkt kan nog worden dat uit een in september opgestelde 0-meting is gebleken dat de onderhoudstoestand van de gebouwen die aan de stichting in gebruik gegeven worden, geen nadere aanleiding geven om specifieke maatregelen te nemen.

De concept-akte van overdracht en de stukken met betrekking tot de ingebruikgeving van schoolgebouwen en de overeenkomst tot dienstverlening tussen de stichting en de afdeling accommodatie en vastgoed van de dienst OCSW liggen op de gebruikelijke wijze ter inzage.

Financiën

Bij de behandeling van het raadsvoorstel "Openbare scholen in de stad op eigen benen" is aangegeven dat de stichting in financieel opzicht een goede start moet kunnen maken, daarbij oog houdend voor de financiële gevolgen voor de gemeente. Uw raad heeft daarvoor aansluiting gezocht bij de zogenaamde bruidsschatregeling. Deze bruidsschat moet besteed worden aan uitgaven op het terrein van administratie, beheer en bestuur. Op basis van de beschikbare gegevens komen we tot een gewenste omvang van de bruidsschat van € 3.450.000,-- , uit te betalen conform het volgende schema:

2010: € 1.380.000,--

2011: € 1.035.000,--

2012: € 690.000,--

2013: € 345.000,--

In de concept-notariële overdrachtsakte is opgenomen dat de gemeente aan de stichting overdraagt alle terzake van de onderwijsinstellingen van overheidswege al ontvangen en niet bestede gelden, daaronder begrepen de exploitatiemiddelen en -saldi, de reserves en voorzieningen. De omvang daarvan zal moeten blijken uit een begin 2010 op te stellen balans per 31 december 2009. Over de manier waarop de jaarrekening 2009 en deze balans worden opgesteld, zijn nadere afspraken gemaakt en is een planning vastgelegd. Een registeraccountant dient de balans goed te keuren.

De jaarrekening 2008 van de Werkmaatschappij Openbaar Onderwijs, opgesteld

conform de normen van het ministerie van OC&W, kent een totale schoolbestuurlijke reserve van € 14.800.000,--. In Turap II 2009 is een prognose gegeven van het resultaat van het openbaar onderwijs over 2009 van ruim € 200.000,-- positief. Dit leidt tot de prognose dat de schoolbestuurlijke reserve (als weerstandsvermogen) op het moment van de verzelfstandiging op 31 december 2009, € 15.000.000,-- bedraagt.

Slotopmerkingen.

In het kader van de ontvlechting van de Werkmaatschappij Openbaar Onderwijs is en wordt gewerkt aan diverse uitvoeringszaken met betrekking tot zowel het losmaken van de staande organisatie als het inrichten van de nieuwe. Naast de al genoemde plaatsingsprocedure voor het personeel gaat het om onder andere het inrichten van een nieuw archief, de invoering van en het proefdraaien met een nieuw financieel systeem, het overzetten van de salarisadministratie van zowel onderwijspersoneel als het personeel van de staf, de afdoening van formele zaken in het kader van de oprichting van de stichting, het invoeren van een nieuwe huisstijl, het opstarten van een eigen telefoon en ICT-omgeving, scholing van medewerkers. Waar wenselijk en mogelijk wordt gebruik gemaakt van de binnen de gemeentelijke organisatie aanwezige expertise. Daarnaast is een uitgebreid communicatieplan met interne en externe activiteiten in uitvoering genomen. De uitvoering van deze operationele zaken verloopt volgens planning en staat een overdracht niet in de weg.

Conclusie.

Geconcludeerd kan worden dat er op basis van het in januari vastgestelde projectplan een koers is gelopen die er toe leidt dat de overdracht van de instandhouding van de openbare scholen aan de stichting "Openbaar Onderwijs Groep Groningen" per 1 januari 2010 verantwoord plaats kan vinden.

Voorstel.

Wij stellen u voor te besluiten:

- I. met inachtneming van de artikelen 48 WPO, 51 WEC en 42b WVO de instandhouding van alle onder het bevoegd gezag van de gemeente Groningen ressorterende openbare scholen voor primair onderwijs en openbare scholen voor voortgezet onderwijs per 1 januari 2010 over te dragen aan een stichting en de stichting "Openbaar Onderwijs Groep Groningen" als zodanig aan te wijzen;
- II. met toepassing van de bruidsschatregeling de omvang van de bruidsschat te bepalen op € 3.450.000,--;

- III. in te stemmen met de inhoud van de bijgevoegde concept-akte van overdracht;
- IV. het college van burgemeester en wethouders op te dragen de uitvoering van deze besluiten ter hand te nemen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

H.P. Bakker.